

Resultaten vervolgonderzoek wezel, bunzing en steenmarter

Lagevoortseweg 4A, Liempde

titel rapport
**Resultaten vervolgon-
derzoek wezel, bunzing
en steenmarter**

datum
3 juni 2021

projectnummer
P02532

opdrachtgever
De heer R. Strik

BRO
projectleider
TSc

opgesteld door
RdM

interne controle
NLu

bron Kaft
BRO

BRO
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
E info@bro.nl
www.bro.nl

*“Het doel van wetten is niet om af te schaffen of te beperken,
maar om vrijheid te behouden en te vergroten.”*
John Locke

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doel	3
2 Omschrijving plangebied	3
2.1 Huidige situatie	3
2.2 Toekomstige situatie	3
3 Werkwijze	5
3.1 Wezel	5
3.2 Bunzing en steenmarter	5
4 Resultaten	6
4.1 Wezel en bunzing	6
4.2 Steenmarter	6
4.3 Overige soorten	6
5 Effectenbeoordeling en toetsing	7
5.1 Wezel en bunzing	7
5.2 Steenmarter	7
5.3 Overige soorten	7
6 Conclusie	8
7 Bronnen	9
8 Verklarende Woordenlijst	10

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens de aanwezige bebouwing te slopen en daar drie nieuwe gebouwen te realiseren: een libellen- en vlindermuseum, een Bed & Breakfast (B&B) en een bedrijfswoning. Middels een verkennend flora- en fauna-onderzoek (quickscan), uitgevoerd door BRO¹, is vastgesteld dat de gebouwen binnen het plangebied geschikte verblijfplaatsen bevatten en het plangebied als leefgebied kan functioneren voor wezel bunzing en steenmarter. Naar aanleiding hiervan is wezel-, bunzing- en steenmarteronderzoek uitgevoerd in het seizoen van 2021, om de aanwezigheid van wezel, bunzing en steenmarter binnen het plangebied vast te stellen dan wel met voldoende zekerheid uit te sluiten. In dit rapport worden de resultaten van dit nader onderzoek gepresenteerd.

1.2 Doel

Dit onderzoek zal antwoord geven op de volgende vragen:

- Zijn wezel, bunzing en/of steenmarter aanwezig binnen het plangebied?
- Leiden de werkzaamheden tot verlies of verstoring van essentieel leefgebied?
- Leiden de werkzaamheden tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming en is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk?

Indien bij aanwezigheid van beschermde soorten het treffen van maatregelen noodzakelijk is, omdat de huidige verblijfplaats of een (essentieel) onderdeel van het leefgebied komt te vervallen/wordt verstoord, dan zullen deze (ten behoeve

van een ontheffingsaanvraag) voldoende moeten worden onderbouwd middels een separaat activiteitenplan. Hierbij moet vast komen te staan dat de functies die de gebouwen hebben voor de soort(en) behouden blijven. Ook dient te worden getoetst of de huidige staat van instandhouding van de soort(en) niet in het geding is.

Ten behoeve van het eventueel indienen van een ontheffingsaanvraag dienen ook aspecten als doel, (wettelijk) belang en alternatievenafweging te worden onderbouwd. Deze eventuele vervolgfase ten behoeve van een ontheffingsproject maakt geen deel uit van onderhavig vervolgonderzoek.

2 Omschrijving plangebied

2.1 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen ten westen van Liempde en de A2 en ten zuiden van Boxtel. In figuur 2 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

Het plangebied bestaat momenteel uit opstallen die gebruikt worden voor opslag, een woning en een agrarisch perceel. In figuur 3 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. De figuren 1, 4 t/m 6 geven een impressie van het plangebied, middels foto's die zijn genomen tijdens het verkennende veldbezoek.

2.2 Toekomstige situatie

De initiatiefnemer is voornemens de aanwezige bebouwing te slopen en daar drie nieuwe gebouwen te realiseren: een libellen- en vlindermuseum, een Bed & Breakfast (B&B) en een bedrijfswoning.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek. Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek.

Figuur 1: De westelijke stal en gedeelte van de gecombineerde woning en oostelijke stal gezien vanuit het zuiden

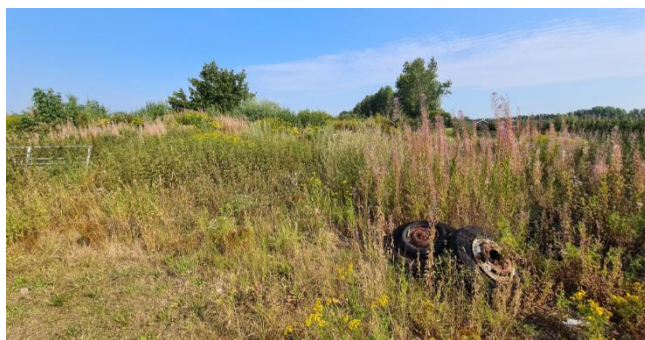
Figuur 2: Topografische kaart ligging plangebied (1:25.000)

Figuur 3: Luchtfoto plangebied en directe omgeving

Figuur 4: Oostelijke stal en naastgelegen braakliggende terrein gezien vanuit het zuiden

Figuur 5: Braakliggende gedeelte in het noorden van het plangebied gezien vanuit het zuiden

Figuur 6: Maisveld ten westen van de stallen gezien vanuit het oosten

3 Werkwijze

3.1 Wezel

In het plangebied worden op de meest kansrijke plekken sporenbuizen geplaatst omdat aanwezigheid van wezel vast te stellen dan wel met voldoende zekerheid uit te sluiten. Een sporenbuis is een pvc buis met daarin een sporenplankje. Een sporenplankje bestaat uit een houten plankje met daarop een sponsdoekje met paraffineolie en houtskoolpoeder, en het wit geschilderde gedeelte waarop prenten achtergelaten worden (figuur 7). Conform de eisen gesteld in de Handreiking Kleine Marters (Provincie Noord-Brabant, 2017) is voor een onderzoeksgebied tot één hectare groot vier sporenbuizen noodzakelijk. De sporenbuizen worden binnen de periode maart t/m augustus gedurende zes weken binnen het plangebied geplaatst en om de twee weken gecontroleerd op sporen.

3.2 Bunzing en steenmarter

Om aanwezigheid van de bunzing en steenmarter binnen het plangebied aan te tonen dan wel uit te sluiten wordt gebruik gemaakt van een wildcamera (figuur 8). Conform de eisen gesteld in de Handreiking Kleine Marters (Provincie Noord-

Figuur 7: Sporenbuis

Figuur 8: Cameraval

Brabant, 2017) is voor een onderzoeksgebied tot drie hectare groot een enkele cameraval noodzakelijk. De cameraval wordt binnen de periode maart t/m augustus gedurende zes weken binnen het plangebied geplaatst en om de twee weken gecontroleerd, waarbij de SD-kaart en batterijen vervangen zijn. Bij de cameraval wordt gebruik gemaakt van een lokstof middels een ingegraven blikje tonijn. Deze methode is bij uitstek geschikt om de bunzing en steenmarter te inventariseren. De camera is tegen een boom geplaatst in het zuiden van het plangebied (zie figuur 9). De ruigte, puinstapels en de vervallen schuur zijn geschikt als verblijfplaats en foerageergebied voor zowel bunzing als de steenmarter.

Het onderzoek naar wezel, bunzing en steenmarter heeft zes weken geduurd, lopend van 10 maart 2021 tot 21 april 2021.

Figuur 9: Locatie cameraval (gele ster) en sporenbuizen (blauwe balk)

4 Resultaten

4.1 Wezel en bunzing

Tijdens het veldonderzoek zijn de wezel en bunzing niet waargenomen op de camerabeelden, noch zijn er sporen van deze soorten aangetroffen in de sporenbuizen. Hieruit kan geconcludeerd worden dat beide soorten geen gebruik maken van het plangebied.

4.2 Steenmarter

Gedurende het onderzoek is de steenmarter slechts een maal waargenomen met de cameraval, op 24 maart 2021 om 06.00 (figuur 10). Dit individu verplaatste zich hierbij in zuidelijke richting.

4.3 Overige soorten

De cameraval heeft huiskat, egel, woelmuizen, bosmuizen en verschillende soorten vogels vastgelegd (figuur 11, 12 en 13). In de betreffende gebouwen en opgaand groen kunnen ook vogels zonder jaarrond beschermd nest broeden. Hiermee dient rekening te worden gehouden door buiten het broedseizoen of na een controle te werken.

Figuur 10: Steenmarter

Figuur 11: Muis

Figuur 12: Huiskat

Figuur 13: Roodborstje

5 Effectenbeoordeling en toetsing

5.1 Wezel en bunzing

Zowel wezel als bunzing zijn niet waargenomen binnen het plangebied zijn niet waargenomen binnen het plangebied. Negatieve effecten van de beoogde ontwikkeling op kleine marterachtigen zijn niet aan de orde.

5.2 Steenmarter

Daar steenmarter slecht een maal binnen 6 weken is waargenomen, kan er redelijkerwijs van worden uitgegaan dat het plangebied wel binnen het territorium van een steenmarter ligt maar geen essentieel leefgebied betreft. Er zijn geen aanwijzingen dat er binnen het plangebied een vaste rust- of verblijfplaats aanwezig is. Het leefgebied van steenmarter kan variëren van 80 tot 700 ha groot. Binnen het leefgebied heeft steenmarter tientallen verblijfplaatsen die gebruikt kunnen worden. In de omgeving van het plangebied zijn meerdere begroeide greppels, ruigten en opgaand groen aanwezig die als foerageergebied kunnen dienen. Negatieve effecten van de beoogde ontwikkeling op steenmarter is niet aan de orde.

5.3 Overige soorten

Andere diersoorten als vogels, zoogdieren en amfibieën kunnen in het plangebied aanwezig zijn. Hiervoor geldt de zorgplicht. Dit houdt in dat men zorg moet dragen voor aanwezige individuen, ook algemene soorten. Men moet deze dieren de tijd geven om het plangebied te verlaten. Weinig mobiele soorten als egel of pad kunnen met beleid naar buiten het plangebied worden verplaatst.

Daarnaast zijn broedende vogels en hun nesten tijdens het broedseizoen beschermd. Geadviseerd wordt om het opgaand groen binnen het plangebied buiten het broedseizoen te verwijderen, om verstoring van broedende vogels te voorkomen. Het broedseizoen loopt gemiddeld van half maart tot half augustus. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval.

6 Conclusie

Binnen het plangebied zijn geen rust- en verblijfplaatsen van wezel, bunzing of steenmarter aanwezig, noch betreft het essentieel leefgebied. Overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming met betrekking tot wezel, bunzing of steenmarter is uitgesloten. Er hoeft geen onthefing te worden verkregen, noch zijn er enige vervolgstappen noodzakelijk met betrekking tot deze soorten.

Wel dienen de volgende maatregelen in acht te worden genomen:

- De kap van het opgaand groen dient buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Het broedseizoen loopt globaal van half maart t/m half augustus;
- Met betrekking tot de zorgplicht dienen eventueel aange troffen dieren tijdens de werkzaamheden de kans te krijgen om het plangebied zelfstandig te verlaten. Bij soorten als egel en gewone pad kunnen de dieren met beleid verplaatst worden naar een veilige plek buiten het plangebied.

Tabel 1 Overzicht aanwezigheid beschermde soorten en te nemen type maatregelen

Soortgroep	Aanwezig	Hoeveel	Overtreding	Maatregelen
Wezel	Nee	-	Nee	-
Bunzing	Nee	-	Nee	-
Steenmarter	Ja	1	Nee	-
Overige soorten ²	Mogelijk	-	Mogelijk	Rekening houden met broedseizoen en zorgplicht

² Dit betreft soorten die niet honkvast zijn en/of waarvan de nest/verblijfplaats niet jaarrond is beschermd. Echter mogen de nesten/verblijfplaatsen met eieren of jongen niet worden verstoord/verwijderd. Hieromtrent dient per complex de situatie qua planning en werkzaamheden te worden afgestemd met de begeleidend ecooloog.

7 Bronnen

- Bouwens, S. 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot Soortbescherming. Provincie Noord-Brabant
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- www.zoogdiervereniging.nl

8 Verklarende Woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn/haar kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden

waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een diersoort dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringsfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

www.bro.nl | info@bro.nl

Hoofdvestiging Boxtel

Boscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400

Vestiging Amsterdam

Rijnspoorplein 38
1018 TX Amsterdam
T +31 (0)20 506 19 99

Vestiging Venlo

Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
T +31 (0)77 373 06 01